

تحول در موضع حقوقی

اقدام مشترک

(۱۳)

امیرفیض - حقوقدان

در تحریر «مبانی حقوقی در اقدام مشترک» (ردیف ۱۱) اقدام مشترک به تعریف آمد و روی ارکان اصلی آن که اشتراک منافع، اشتراک در تصمیم گیری و اشتراک در اجراء ملاحظات لازم عرضه گشت.

در بخش پایانی آن تحریر، زیر عنوان داخلی «ضایعه وارد بر اقدام مشترک» آمده بود.

«به نقل قول از وزارت خارجه فرانسه بین روسیه و سایر کشورهای ۵+۱ در مورد برنامه هسته ای ایران اختلافاتی روی داده گرچه خبر مزبور بوسیله سخنگوی وزارت خارجه آمریکا تکذیب شده است، بهر حال خبر مزبور موضوعی است که تشکل حقوقی اقدام مشترک را زیر سوال میبرد و اجازه ادامه فعالیت آنرا نمیدهد و یا حداقل تصمیمات متخذه دروین را به دلیل شکسته شدن وحدت نظر در اقدام مشترک بی اعتبار میسازد باید منتظر پی آمدهای خبر مزبور بود».

خود نمائی پیامد ها

خبرگزاریها خبر از دعوت خانم اشتون نماینده اتحادیه اروپا از وزرای خارجه کشورهای ۵+۱ برای تشکیل جلسه فوری دروین دادند و وزرای روسیه و چین بدعوت خانم اشتون قبولی ندادند، برخی عقیده داشتند که تحریم های آمریکا علیه روسیه مانع حضور وزیر خارجه روسیه و چین شده است، برخی عقیده داشتند که اشتغالات سیاسی آنها سبب عدم شرکت در اجلاس وزرای خارجه کشورهای ۵+۱ شده است.

بر آن اظهار نظرها میتوان افزود، خانم اشتون مقامی نیست که وزیر خارجه کشورها را به اجلاسی دعوت کند، نزاکت های بین المللی اجازه این دخالت و ایجاد تکلیف برای وزرای خارجه کشورها را نمیدهد.

بهر حال اجلاس مزبور بدون حضور وزرای خارجه روسیه و چین جریان یافت.

خانم اشتون علت دعوت از وزرا را اهمیت مذاکرات وین با ایران توصیف کرد ولی حقیقت اهمیت مذاکرات برای رفع اختلاف بین کشورهای ۵+۱ بود.

حقیقت ماحرا از زبان لوموند فرانسه

آقایان سرژ میشل، فرستاده ویژه روزنامه لوموند به ژنو و ابومیشل در لوموند گزارشی منتشر ساخته که پی آمد هائی که منتظرش بودیم به همراه دارد.

ماحصل گزارش مزبور از وجود اختلاف شدید بین فرانسه و آمریکا در مورد مذاکرات هسته ای ایران خبردارد.

گزارش مزبور با عبارت زیر آغاز شده است <فرانسه با وتوی خود توافق در مذاکرات مربوط به پرونده هسته ای ایران که روز یکشنبه دهم نوامبر در ژنو به اتمام رسید مانع مصالحه میان ایران و آمریکا شد> (۱)

در گزارش آمده است یک منبع رسمی فرانسه که نخواست نامش فاش شود گفته: <فرانسه میدانست که آمریکا و ایرانی ها از چند هفته قبل مشغول مذاکرات دوجانبه بودند و فرانسه نگران بود که آمریکا در صدد دورزدن همپیمانان خود هست. (۲)

در گزارش آمده است <نگرانی های فرانسه بقدری عیان بود که نماینده فرانسه سکوت راشکست و مخالفت، علنی شد.>

لوران فابیوس وزیر خارجه فرانسه که بسرعت خود رابه وین رسانید در مصاحبه ای با فرانس اینتر گفت <نکاتی هستند که ما از آنها رضایت نداریم>.

گزارشگر لوموند که مصاحبه وزیر خارجه فرانسه را دنبال کرده اظهار عقیده نموده که <دیگر جای تردید وجود ندارد و به وضوح یک استراتژی تهاجمی از سوی فرانسه اتخاذ شده است> و به اظهار نظریک دیپلمات فرانسوی استناد کرده که گفته <این یک جدال است بین فرانسه و آمریکا>.....

شکست در مجموعه حقوقی اقدام مشترک

همانطور که در تحریر <میانی حقوقی در اقدام مشترک> عرض شد و آن عرایض به ابتدای تحریر حاضر هم منتقل گردیده، تشکل حقوقی اقدام مشترک بعلت اختلافات بین ۱+۵ زیر سوال عدم اعتبار رفته است و این مطلب که اساس این تحریر را تشکیل میدهد همان است که گزارشگر لوموند در ابتدای گزارش خود آورده است. (ردیف یکم این تحریر).

استناد گزارش لوموند به حق وتوی فرانسه موید آن است که حق وتوی ۵ کشور عضو اصلی شورای امنیت در مذاکرات هسته ای با جمهوری اسلامی ملاک عمل و مورد اعتبار بوده هست.

اقدام مشترک به معنای اقدامی است که مشترکا و متفقا از سوی ۵ کشور عضو شورای امنیت بعلاوه آلمان جریان یابد، در حالیکه روسیه و چین در اقدام مشترک حضور ندارند و آشکارا معلوم شده که فرانسه نسبت به مذاکرات و اقدامات آمریکا بدبین و نا موافق است، هیئت حقوقی اقدام مشترک شکسته شده و اقدام مشترک دیگر واقعیت اجرایی ندارد.

همانطور که در شورای امنیت تصمیمات بر مبنای اقدام مشترک است و وتوی یکی از کشورهای عضو، شورای امنیت را از هیئت حقوقی تصمیم گیری خارج میسازد مخالفت هریک از کشورهای ۱+۵ هم هیئت حقوقی ۱+۵ را از هیئت حقوقی اقدام مشترک خارج میسازد که ساخته است.

در موافقتنامه ژنو طرف موافقتنامه کشورهای ۱+۵ معرفی شده است در حالیکه اکنون حالت حقوقی و تشکل اقدام مشترک عبارت است از آمریکا و انگلیس بعلاوه آلمان و این حالت با عنوان موافقتنامه، که

۵+۱ و ایران است تفاوت بسیار مسلم و فاحش دارد و چنین حالتی اجازه ادامه مذاکرات و تصمیم گیری را نمیدهد.

علت مخالفت فرانسه (۲)

هرچند بیان علت استفاده از حق وتو از شرایط و مراتب استفاده از آن حق نیست ولی علتی که وزیر خارجه فرانسه برای استفاده فرانسه از حق وتوی خود آورده بسیار با اهمیت است.

فرانسه، آمریکا را متهم ساخته که در مقام دور زدن هم پیمانان خودش است، یعنی آمریکا رابه خروج از اقدام مشترک ۵+۱ و اقدام یکطرفه متهم ساخته و اضافه کرده که فرانسه از چندی قبل از مواضعه^۲ و پنهان کاری آمریکا و جمهوری اسلامی آگاه بوده است.

بیان وزیر خارجه فرانسه مصداق این بیت «کارکردن خر و خوردن یابوست»- فرانسه در اثر همکاری با آمریکا صدمات تحریم هارا متحمل شده کارخانه اتومبیل سازی اش متوقف و گرفتار بحران بیکاری شده البته که انتظار ندارد در مذاکرات وین هم آلت خواست آمریکا شود و واکنش نشان میدهد.

آیا تغییر وزیر خارجه انگلستان هم در رابطه با واقعیت هائی است که وزیر امور خارجه فرانسه اعلام کرده است؟

مقصود از دور زدن چیست

دور زدن در مذاکرات هسته ای با ایران به این معناست که آمریکا سیاستی را بکار میبرد که فقط خودش طرف با ایران باشد این سیاست کاملا عیان است ولی نکته پنهان در آن این است که طرف واقعی ایران کنگره آمریکاست که زیر کنترل شدید اسرائیل است، اساسا رئیس جمهور آمریکا ذوب شده در سیاست اسرائیل است همین امروز باراک اوباما رسماً از حملات اسرائیل علیه غزه حمایت کرد و تنها از اسرائیل خواست که به شیوه ای عمل کند که مرگ و میر غیر نظامیان به حداقل برسد.

هیچ انسانی ممکن نیست این چنین بی پروا پروانه آدم کشی بدهد که آقای باراک اوباما داده است!! فقط یک شخص وابسته که حیات سیاسی و اقتصادی اش وابسته به اسرائیل باشد قبح این عمل را نادیده میگیرد و به رضایت و شادمانی اسرائیل دلخوش میشود.

یکی از پژوهشگران آمریکائی درباره سیر تحریم های کنکره علیه ایران نوشته ای داشت که پس از ارائه ملاحظاتی از قدرت لابی اسرائیل در کنگره اظهار نظر کرده بود که تنها راه نجات ایران از تحریم ها شناسائی رسمی اسرائیل از سوی جمهوری اسلامی و علیه فلسطینیها و حزب الله و سوریه وارد عمل شدن ایران است.

۲- مواضعه، [م ض ع / ض ع] (از ع، امص، ا) مواضعه. مواضعه. قرارداد و شرکت با هم. آگاهی از رای یکدیگر و همراهی و گفتگوی با... باهمدیگر گرو بستن. (از منتهی الارب). گرو بستن با کسی. (ناظم الاطباء). با کسی گرو بستن.

قسمت اول اظهارنظران آمریکائی یعنی شناسائی اسرائیل، همان مطلبی است که شیخ حسن در اوائل، یکبار به آن اشاره کوتاهی کرد.

نمی‌توان تصور کرد که کشورهای اروپائی از درک صدمات و خسارات حاصل تبعیت از سیاست تحریم ایران توسط آمریکا غافلند همانطور که فرانسه هوشیاری خود را ابراز داشت. همانطور که استحضار دارید بنابراین گزارش تحقیقی گروهی از محققین، کشورهای اروپائی تا کنون ۶۵ میلیارد دلار خسارت مشارکت در تحریم های ایران داشته اند (مشروح در تحریر قسمت اول بن بست مذاکرات وین ششم ردیف ۱۲) ^۳

موقعیت ناب خدادادی

شعرای بزرگ پارسی در یک بیت متفق القولند و آن این است:

خدا گرز حکمت به ببندد دری زرحمت گشاید دردیگری

انشقاق و شکستگی اقدام مشترک، رویدادی است کاملاً استثنائی و غیرقابل پیش بینی و در حقیقت رحمتی است که برای نجات از موافقتنامه ژنو فراهم شده است.

ایرانیان گرامی این حقیقت را از کوچکترین ارادتمند خودتان به پذیرید که موافقت نامه ژنو بمناسبت قیود و جفت و بستهای خاصی که آمریکا تحمیل ایران کرده از قرارداد تسلیم بدون قید و شرطی که ممکن بود آمریکا در اثر یک جنگ خونین تحمیل ایران کند به مراتب سنگین تر و با عواقب هولناکی همراه است.

بدانید که سایه سنگین و اسارت آمیز موافقتنامه مزبور متوجه ایران است نه جمهوری اسلامی.

جمهوری اسلامی دستیار آمریکا در تحمیل این موافقتنامه ننگین به ایران است.

بدانید ایران نمیتواند با رجوع به مراجع قضائی بین المللی از بار غیر عادلانه و تحمیلی بودن این موافقتنامه بکاهد زیرا در موافقتنامه، جمهوری اسلامی حق مراجعه به مراجع قضائی را از ایران ساقط کرده است.

همانطور که در داستان ها آمده که موشی بندهای اسیری را جویده و آن اسیر خود راها ساخته، شکست تشکل اقدام مشترک همان بندهائی است که میتواند موجب رهائی ایران از قید و بندهای بسیار نامعقول و یکطرفه ۵+۱ باشد.

سوال مهم که کلید رهائی ایران است

آیا موافقتنامه ژنو به امضای کلیه کشورهای ۵+۱ و نماینده اتحادیه اروپا رسیده است یا خیر؟

هیچ مدرک و یا نسخه ای از موافقتنامه ژنو که به امضای تشکل ۵+۱ رسیده است منتشر نشده است.

آیا اگر قوانین کشورهای ۱+۵ رسمیت یافتن موافقتنامه ژنو را به سیرمسیری که در قانون اساسی آن کشورها مقرر کرده مشروط شده باشد (مانند قانون اساسی جمهوری اسلامی) آیا موافقتنامه ژنوباطی آن مسیر بصورت یک سند رسمی آن کشورها درآمده است؟

جواب دوسوال بالا میتواند همان موشهانی بحساب آیند که اگر از آن ها استفاده شود میتواند بند های

اسارت ایران را جویده وزمینہ رامستعد رهانی ایران بمنظور تجدید نظر معقول در موافقتنامه ژنوفراهم

آورد

عدم امضای موافقت نامه ژنو از سوی تمامی کشورهای عضو ۱+۵ و یا حتی یک کشور، موافقت نامه ژنو را از اعتبار ساقط میسازد درست همانند تصمیم شورای امنیت که وقتی با وتوی یک کشور عضو روبرو میشود اتخاذ تصمیم متوقف میگردد.

همچنین است اگر تشریفات که برای رسمیت یافتن قرارداد ها و یا موافقت نامه های بین کشورها که در قانون اساسی کشورها مقرر شده رعایت نشود آن قرارداد بی اثر خواهد بود.

تحریر حاضر کوچکتر از آن است که بتواند تبعات حاصل از فرو ریختن اقدام مشترک را در جریان اجرای موافقتنامه پیاده کند ولی این اشاره بسیار سر راست است که بهنگام طرح مسئله رفع اثر از تحریم های شورای امنیت علیه ایران، گرچه آمریکا موافق پایان تحریم ها باشد ولی فرانسه و یاهریک از کشورهای ۱+۵ با استفاده از حق وتوی خود مانع رهائی ایران خواهند شد یعنی حتی رهائی ایران از تحریم های شورای امنیت هم ممکن نخواهد بود.

نکته بسیار حساس و ظریف

نکته بسیار حساس اینجاست که مسئله تعهدات ایران و یا ۱+۵ است که قابل طرح در دادگاه لاهه بعلت بی خردی نمایندگان جمهوری اسلامی نیست ولی اینکه موافقتنامه ژنو اصلا طرف ندارد یک مسئله جدی است که سبب ایجاد تعهد و یا تکلیف به انجام تعهد نمینماید و اساسا موافقتنامه ژنو، یک طرح و پیشنهاد شناخته میشود که به امضای طرف موافقتنامه نرسیده و لاجرم نمیتوانسته به جریان بیفتد.

مسئله مزبور، با اختلاف در چگونگی و کم و کیفیت تعهدات، دو موضوع کاملا جداست قرارداد و یا موافقتنامه ای که طرف ان موجود نباشد یعنی قرارداد را امضا و مسیر رسمیت آن طی نگردیده باشد قرارداد و یا موافقتنامه نیست که برای طرف دیگر قرارداد ایجاد تعهد الزام آور کند.